

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. IV. De incarnationis Verbi necessitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

CAPVT IV.

De incarnationis Verbi necessitate.

*Primum opus
misericordiae
tertia, incar-
natio Verbi.*

NUNC singula misericordiae huius beneficia consideremus. ¹⁴
Primum igitur & fundamentum ceterorum, vt dicebamus,
est *diuini Verbi incarnatio*, qua natura nostra per omnipotentiam
Dei supra omnem creaturam eleuata & attracta, Filio Dei substan-
tialiter & hypostaticè adstricta est & vnita; ita vt iste homo cœperit
esse Dei Filius naturalis, verusq; Deus impassibilis, immortalis,
aeternus: & contra Filius Dei verus Deus, cœperit esse verus homo
passibilis, & mortalis. In hoc tria sunt perpendenda. Primum, An
fuerit necessaria. Secundum, Quomodo facta sit. Tertium, Quan-
tum hoc sit beneficium.

*Necessitas
incarnatio-
nis Verbi.*

Quod ad primum attinet: necessarium fuit diuinæ Incarnatio-
nis mysterium ad reparationem nostram, non absolute, quasi nulla
alia ratione posset nos liberare (poterat enim per absolutam & infi-
nitam auctoritatem suam, vel gratis omnia condonare & in pristinum
statum restituere, vel tenui aliqua satisfactione, qualis ab ho-
mine præstari poterat, acquirere, vel Angelicas preces in ea re ad-
mittere) sed vt ea modo optimo, Deique iustitiæ ac misericordiae,
& hominis saluti congruentissimo perficeretur. In hunc sensum
intelligendi Patres, cum dicunt, alia ratione hominem redimi non
potuisse; quia nulla fuit tam congrua, tam Deo digna. S. Leo epi-
stola 83. *Quæ reconciliatio esse potest, qua humano generi propitiaretur
Deus, nisi omnium causam mediator Dei hominumque susciperet?* &
Serm. 1. De Natiuitate: *Talis natiuitas decuit Dei virtutem, & Dei
sapientiam Christum, qua nobis & humiliat, congrueret, & Diuinitate
præcelleret. nisi enim esset Deus verus, non adferret remedium: nisi esset
homo verus, non præberet exemplum.* Et Cyrillus lib. 5. Thesauri, c. 7.
Hanc [immortalitatem] quia nullus homo poterat dare, ipse Filius Dei
increatus secundum naturam, necessario vt homo creatur propter nos. &
infra: *Quia imperfectum esse semper opus Dei non decuit, nec potuit ali-
ter reparari quam incarnatione Verbi, necessario Dei Filius homo factus
est.* Imò sancti Patres contra Arianos & Nestorianos probat Christum
hominem fuisse verum Deum, ex eo quod pretium condi-
gnum pro nobis obtulerit, nosque redemerit; quod peccatum &
mortem sua passione destruxerit: apertè indicantes, ista alio modo
præstari non potuisse. Cyrillus loco citato: *Quomodo Christus me-
diator*

diator Dei & hominum erit, nisi verè sit Deus, & verè sit homo? & paulò post: Quomodo peccatum, quomodo mortem destruxit, si est creatura? Idem lib. 7. De Trinitate, pag. 2. Christus non esset condignum pretium totius creature redimendæ, neque sufficeret ad benè redimendam mundi vitam, etiamsi suam deponeret animam & sanguinem ut pretium pro nobis, nisi verè & Filius & tamquam ex Deo Deus. Et S. Augustinus in Enchirid. cap. 108. Nam neque per ipsum liberaremur unum mediatorem Dei & hominum, hominem Christum Iesum, nisi esset & Deus.

15 Fuit iste modus saluandi per Filium incarnatum congruentissimus. Primò, Diuinæ iustitiæ, idque triplici ratione. Primò, ratione solutionis debiti, quia cum non esset conueniens ut iustitia diuina maneret semper violata ac læsa per peccatum, nulla facta reparatione idonea tantæ iniuriæ, per verbum incarnatum exhibita est plena & æquiualens satisfactio, quam diuina iustitia postulabat, quæ à nulla pura creatura præstari poterat, ut Patres locis citatis insinuant. Secundò, ratione manifestationis iustitiæ: quia sic ostensus est summus rigor & seueritas iustitiæ diuinæ, ut quæ ad remissionem peccati infinitum pretium & satisfactionem infiniti valoris exigat. Ostensum etiam quanta sit peccati malitia, ut quæ nullis creaturarum operibus quantumuis bonis compensari, sed solo Sanguine Filij Dei possit deleri. Tertiò, ratione modi spoliandi diabolum; quia conuenientiore modo superatus & spoliatus est, dum non potentiæ virtute, sed iustitiæ ratione suo dominatu exuitur, victus ab illa natura quam vicerat, & amittens omnium seruitutem, dum nihil sibi debentis persequitur libertatem. quod pulcherrimè explicat D. Leo Serm. 2. de Natiuitate.

Fuit congruentissimus diuina iustitia.

16 Secundò, Fuit congruentissimus misericordiæ, quia nulla re magis charitas Dei in hominè & misericordia declarari potuit, quam donando Filium, ut Dominus ipse insinuat Ioan. 3. Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret. Nihil maius pro nobis facere potuit, nihil datè præstantius aut efficacius ad salutem. Videri poterat maior misericordia, si gratis peccatum condonasset, & omnes transtulisset in cælum; sed reuerà maior non fuisset. quia infinite amplius est dare Filium, quam quoduis bonum creatum: & longè præstantior est hæc saluandi ratio, qua satisfit iustitiæ, quam illa gratuita, qua absque satisfactione saluaremur. Si Rex deposito diademate suscipiat statum serui ut ipsum à morte liberet, longè maiorem illi charitatem & misericordiam exhibet, quam si sola

Misericordia ostendenda.

Ec 2 aucto-

auctoritate nihil pendens iustitiæ, morti eximat. Iustitia diuina instar seueri iudicis hominem tenebat captiuum vinculis peccatorum cōstrictum, vt eum, morte æterna plecteret: accessit misericordia, & oblato diuini Sanguinis pretio, iustitiæ abundè satisfecit, & hominem redemit. Vnde Apostolus I. Corinth. 6. *Empti estis pretio magno, glorificate & portate Deum incorpore vestro.* Deniq; quia hac ratione constitutus est homini perpetuus fons saluationis, semper patens ad ablutionem peccatorum, qui alia ratione constitui non poterat.

Sapientia & potentia declaranda.

Tertiò, Fuit etiam accommodatissimus declarandæ Dei sapientiæ & potentæ. Tale enim consilium non nisi ab infinita sapientia excogitari, neque executioni, nisi ab infinita potentia, mandari potuisset. Quid enim difficilius vel admirabilius, quàm Deum fieri hominem, & hominem Deum, & eidem personæ inesse ac tribui omnia quæ sunt Diuinitatis, & omnia quæ humanitatis? Sic etiam ostensum est, Deum non solum aliquas sui participationes, & vmbromaticas imitationes ad naturæ vel gratiæ ordinem pertinentes, posse creaturis communicare; sed etiam totam suæ Diuinitatis plenitudinem illis infundere, & substantialiter vnire; ac proinde esse tres gradus seu ordines generales rerum, ordinem naturæ, gratiæ, vniõnis hypostaticæ.

Homini in salutem perducendo.

Quartò, Est conuenientissimus perducendo homini ad salutem. Primò, ad confirmandum in fide. Quis enim non firmissimè credat, quod Deus ipse nobiscum visibiliter versatus docuit & confirmauit? Vnde S. Augustinus l. 11. De ciuit. c. 2. *Vt homo fidentijs ambularet ad veritatem, ipsa Veritas Dei Filius homine assumpto constituit atque fundauit fidem.* Secundò, ad erigendam spem salutis. Nam vt ait idem Augustinus lib. 13. De Trinit. cap. 10. *Nihil tam necessarium ad erigendam spem nostram, quàm vt demonstraretur nobis quantum diligeret nos Deus. Quid vero huius rei isto indicio manifestius, quàm quòd Dei Filius nostra natura dignatus est inire consortium?* Et vt Apostolus ad Rom. 5. argumentatur, *Si cum adhuc inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filij eius: multi magis reconciliati, salui erimus in vita ipsius.* Timidum est genus humanum, & diffidentæ obnoxium, cum se tam longè ab illo beatitudinis statu distitum videt, & quid de se cogitet Deus, nescit. Sed quis desperet, cum Deum tanta & tam difficilia pro se fecisse videt, nec quidquam ampliùs ardui ad salutem suam ipsi patrandum restare? Non enim rursus carnem assumere, rursus laborare & pati debet,

debet, vt te saluet. Nec dubitare debes quin benignissimè de te cogitet, qui tanta pro te adhuc inimico fecit, si ipse pro modulo tuo responderis. Cur enim vellet pretium Sanguinis sui in te esse inane, & labores suos irritos & cassos? Tertio, ad excitandam charitatem. Quomodo enim tam inusitata & ineffabilis dilectio, qua dilexit nos, carnem nostram assumens, & Sanguine suo nos redimens, ad redamandum non excitet, si vel modicum perpendatur? Nullum sanè maius esse poterat amoris incentiuum, nullum potentius illicium. Quarto, ad incitandum studium omnium virtutum, quarum ille in vita sua dedit clarissima exempla. Ipse exemplo suo nos prouocat ad paupertatem, castitatem, obedientiam, ad honorum & seculi contemptum, ad humilitatem, ad zelum animarum, ad labores pro illis suscipiendos, ad patientiam, ad studium orationis, ad vigilias, ad ieiunia, denique ad omne opus bonum. Quis tantum ducem non libenter sequatur? quis Deum ipsum exemplo præeuntem & hortantem imitari detrectet? Quinto, ad sanctificandum hominem, & Deo coniungendum. Sicut enim omnes vnus inobedientia peccauerunt, & ab eodem nascendo peccatum & mortem contrahunt, ita conueniebat vnus obedientia omnes reconciliarentur, & ab illo spiritualiter renascendo sanctitatem haurirent & vitam. Vnde Apostolus ad Rom. 5. *Sicut per inobedientiam vnus hominis peccatores constituti sunt multi: ita & per vnus obedientiam, iusti constituentur multi.* Atqui fieri non poterat vt vnus obedientia vnus hominis reconciliarentur, & ab illo sanctitatem & vitam æternam haurirent, nisi ille esset Deus, qui est fons sanctitatis & vitæ. Id enim propter quod cetera sunt sancta, & viuientia vita spiritali, debet per se & vi sua esse sanctum & viuum. Hoc modo Deus vnum hominem sibi substantialiter vnians, & sanctum efficiens, per illum sanctificat ceteros omnes qui illi adherent, & spiritum, qui in ipso est, ad illos extendit. Sic omnes illi adherentes rediguntur ad vnum corpus, vt viuificentur ab illius spiritu, veluti vna mystica persona seu hypostasis vno capite, vno corpore, vno spiritu, sed multis membris constans. Vt enim ait Apostolus, *omnes vnum sumus in Christo*, sicut omnia membra sunt vnum corpus in homine.

19 Quinto, Fuit iste modus congruentissimus perfectioni totius vniuersi, & gloriæ Sanctorum. *Perfecti ipsi vniuersi*; tum quia homine assumpto, totum vniuersum quodammodo assumptum, & Diuinitati connexum. Nam in homine quodammodo est tota rerum

Ec 3 vniuer-

Rom. 12.
1. Cor. 10.
& 12.

Vniuersitati
requis.

vniuersitas, quatenus in eo sunt omnes rerum gradus. Vnde & *μικρόκοσμος* dictus est à Philosophis. Itaque omnes rerum gradus in illo assumpti. Tum quia totum vniuersum accepit caput & & rectorem sibi congruentem, nempe homogoneum, ac eiusdem naturæ, siue natura corporea spectetur, siue incorporea. Tum quia sic vniuerso additus est supremus gradus communionis diuinæ. Cùm enim antea solum constaret gradu naturæ & gratiæ, accessit gradus vnionis hypostaticæ, qui omnium est excellentissimus.

Gloria Sanctorum augenda. Obiectum m secundariū beatitudinis, est Christi humanitas.

Gloria Sanctorum, quia hæc tam illustri opere mirificè est aucta. Nam primarium post Diuinitatem beatitudinis obiectum, est humanitas Christi, tam sublimi modo Diuinitate refulgens. Plus enim inde gaudij omnes Beati percipient, quàm ex tota Sanctorum societate, & Angelorum innumerabili frequentia.

Ex his patet, vnionem hypostaticam multis de causis fuisse congruentissimam, ac proinde necessariam, vt nostra reparatio modo conuenientissimo fieret.

CAPVT V.

Quomodo facta sit hæc vnio.

Modus quo facta est incarnatio.

SEQUITUR vt consideremus *quo modo facta sit*. Sed quis hoc non dico verbis explicet, sed vel animo concipiat, quod etiam intelligentiam Angelicam superat? Verùm et si id perfectè à nobis intelligi nequeat, tamen potest propositis exemplis & analogico assensu adhibito aliquatenus apprehendi.

Modus Nestorianorum

Nestoriani volebant illum hominem, & illius naturam humanam idèd dici coniunctam Diuinitati, quod ipse esset *Diuinitatis templum & tabernaculum*, in quo singulari modo Diuinitas habitaret ac coleretur: & *vestimentum*, per quod ipsa se hominibus visibilem quodammodò præberet; sicut Angeli assumpto corpore ex aère tamquam veste, ad exhibendos se mortalibus visibiles, vtuntur: & *instrumentum*, per quod singulari modo Diuinitas operaretur, & *amicus* singulariter à Deo ductus, & vicissim Deum summè diligens. Itaque ponebant inter Deum & humanam Christi naturam solam vnionem per modum inhabitationis, & vestitus, & instrumenti, & amoris; ac proinde statuebant duas distinctas personas, humanam & diuinam, sicut & duas naturas.

Refutatio.

Verùm et si in vnione hypostatica isti quatuor modi eximie reperiuntur.